

СЕКРЕТАР БРЕНАН ЗА ПРОВІРКУ „ЕКОНОМІЧНИХ ВЕЛЕТНІВ“

Вашингтон, 18 липня. — Секретар рільництва Бренан закликав від конгресу слідства над змоніторингом харчового промислу „економічними велетнями“. У свідочстві перед правничою підкомісією палати репрезентантів, яка підготувала новий закон проти трестів, Бренан наводив передові цифри, які вказують, що три найбільші компанії, які ведуть дрібний розпродаж харчових продуктів, сконцентрували в своїх руках 22% усієї торгівлі харчами; три найбільші м'ясні підприємства контролюють 43% всієї м'ясної торгівлі; три підприємства торгівлі сиром мають у своїх руках 63% цього бізнесу; 3 найбільші млинарські підприємства контролюють 38% виробу муки, а три підприємства, що консервують харчі в бляшанках, мають під своєю опікою 30% цього бізнесу. Оці цифри, твердив Бренан, вказують, що харчова продукція змагає до монополії, а це є одна з шести діянок, які наносять шкоду американському фермерству. Попри цю концентрацію шкодить фермерам найбільше видатки на розпродаж їх продуктів, не зважаючи на те, що самі продукти дешевіють. Подібне явище слідє теж в інших ділянках американського промислу і тому ціни багатьох виробів утримуються на найвищій рівні. Пожодання є, твердив Бренан, перешкоди провірці і вжити засоби проти таких пущих маніпуляцій цінами на шкоду фермерів і консументів.

Секретар Бренан вказував, що фермери завжди поборюють „економічних велетнів“ тому, що фермер мусить прийняти від них таку ціну, яку вони йому оферують, а коли фермерам приходить купувати машини, пшугні навози чи інші матеріали для втримання і підтримки господарства, фермер мусить платити ціну, яку йому диктують. Історія фермерської електрифікації вказує далі приклади, як сконцентрована економічна сила може позбавити людей на селах головної услуги й тому конгрес повинен теж звернути увагу на цю справу, пригадував секретар Бренан.

ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА 3. Д. ПРОТИ НОВОЇ РУНДИ В ПІДВИННЕНИ РОБІТНИЧІХ ПЛАТЕНЬ.
Вашингтон. — Торговельна Палата Злучених Держав звернулася з зазивом до організованого робітництва, щоб воно алинило агітацію за четвертою рундою для підвищення робітничих платень в повсюдні часі. Цей зазив оприлюднив предсідник палати, Герман В. Стайнкравс підчас пресової конференції, улаштованої в формі перекуски. Він і його помічник Емерсон Шмидт зробили перегляд економічного положення і критично віднеслися до огляду, оприлюдненого Робертом Нейтаном в імені Конгресу Індустріальних Організацій, який підтримує агітацію за четверту рунду. Стайнкравс вказав на це, що всі три попередні підвищення платень дали притоку до підвищення ціні і остеріг, що тепер приде знову нова підвишка. Тому він взнає робітництво взяти це під заставу, а зате восередити свої сили до змагань за знизку на життєві продукти.

ГОСТРА КРИТИКА СУДДІ КАВФМАНА В КОНГРЕСІ.
Вашингтон. — Конгресмен Френк В. Кіф виголосив довгу й гостру промову з критикою на федеральне суддівство Семюела Кафмана, який переводив розправи проти Алджера Гісса, обвинуваченого в кривоприсязі. Кіф закинув Кафманові стороннню поведінку підчас розправи, яка покінчилася незгодою між присяжними суддями і тимчасовим звільненням підсудного. Кіф ствердив, що судді в недостатній свідків, які мали потвердити зв'язок Гісса з комуністами і тим причинився до непорозуміння між присяжними суддями.

ПРОЦЕС ПРОТИ КОМУНІСТІВ ПЕРЕРВАНІЙ.
Нью Йорк. — Процес проти 11 комуністичних провідників, обвинувачених в змаганні до насильного скинення американського уряду, мусів уже другий раз, бути перерваний з причини недуги члени судейської лави, Джорджа Л. Смита. Він захорів підчас переслухання свідків в п'ятницю минулого тижня й тому судді Медіна відложили дальшу розправу до понеділка. В понеділок Смит ще не прийшов до здоров'я і треба було відложити суд до наступного дня.

ЕВРОПА ПІДТРИМУЄ АМЕРИКУ В ХОЛОДНІЙ ВІЙНІ

Нью Йорк, 18 липня. — Перегляд видавництва і інших виявів європейської опінії, зладжений організацією Камон Кавінс оф Американ Юніті, вказує, що Західна Європа підтримує Америку у її „холодній війні“. Статистичний звіт під заг. „Європейські погляди на Злучені Держави“ пригадує, що над становищем європейських країн і їх населення до Плану Маршала та до американської краївої й закордонної політики. Висновки цього перегляду такі: Європейці мають великі сумніви, чи Америка зможе втримати провід у світі головно тому, що американська закордонна політика занадто змінилася. Половина європейців думає, що американці занадто матеріалістичні; одна людина на три є переконана, що великий бізнес має вплив на американську краївою політику; один на п'ять європейців думає, що Програма Видужання Європи є придумана на те, щоб американський промисл завоював європейський. Підозріння щодо мотивів американської закордонної політики є чимсь звичайним в Європі.

Головна справа, яка є предметом згаданого огляду, це американська політика супроти Росії. Європейці майже одностайно годяться в поглядах, що Совети хочуть опанувати Європу. Це побоювання слідє теж і в країнах за Західною Заслоною; і тому майже все населення Європи стоїть зі своїми симпатіями на боці Америки в справі холодної війни між Заходом і Сходом.

РЕВОЛТА В ГВАТЕМАЛІ
Гватемала. — Тенки й озброєні авта напали на Національну Палату після того, як замордовано полк. Франсіска Хавіра, команданта збройних сил Гватемали. Революція вибухла несподівано. Уряд остерігає громадян, щоб не показувалися на вулицях.

ПОМЕР О. МАКСИМ КІНАШ
Філадельфія, 18 липня. — В Опісля переїхав до Злучених Держав, де був короткий час парохом у Скентоні, а по смерті еп. С. Ортінського в 1916 р., був впродовж 10 років катедральним парохом у Філадельфії, потім 10 років парохом в Елизабет, Н. Дж., а на останку майже десять років в Йонкерс. Дім Покійного завжди був осередком культурно-громадського життя.

Покійний походив зі села Сороки, Західна Україна. Родився 2 вересня 1871 р. Помер в віці 78 років. Був членом 8 відділу У. Н. Союзу та багатьох інших українських організацій. Шойно недавно, в січні ц. р., прощала його Йонкерська громада, коли залишався за дозволом влади парохію. Залишивши в домі дочку і зятя вихотів за короткий час новий випуск проповідей і почувався по відпочинку до дальшої праці. Але цукрівниця, на яку Покійний недомагав, свого доконала. В. П. П.

Похорон відбувся в Йонкерс з української греко-католицької церкви св. Михаїла в п'ятницю 22 липня, година 9 рано на місцевий цвинтар. В середу і четвер вечором будуть у тій самій церкві передпохоронні відправи.

ВІДБУЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ ЛІГНІ У.К.М.

Вофало, 18 липня. — В днях 15—17 липня відбулася тут красава конвенція Лігн Української Католицької Молоді, на якій обговорено та погоджено цілий ряд організаційних і загальних справ. На конвенції були прийняті списки, пресою, Амароз Снішлян зі Стенфорду і пресою, Андрій Роборський з Торонта, Канада. В церковних конвенційних відправах взяв участь місцевий католицький єпископ О'Гара. Під кінець конвенції, в якій взяло участь понад 300 осіб, вибрано нову езекутиву Лігн а минулорічного складу, з тим, що на місце уступаючого голови, Едварда Орендуча, вибрано Марію Барнич. В рамках конвенції відбувся в місцевій Клейнтанс Мюзік Голл репрезентативний концерт, на програму якого склалися виступи хорів і танцювальних груп. Атракційною точкою програми був сольовий виступ оперового співака Осипа Степури з Нью Йорку, якому на фортепіані акомпаніювала Ольга Дмитрів. Конвенція ухвалила відповідні резолюції.

КОМУНІСТИ ПОЧАЛИ НАСТУП НА ПІВДЕННИЙ КИТАЙ

Гонг Конг, 19 липня. — Головне командування комуністичних військ в Китаї почало наступ на Південний Китай, що ще є в руках національного уряду і національних військ. Наступ почався на довгому на 400 миль фронті. Комуністи посуваються на південь трьома головними колонами та великою масою людей і зброї. Вже в перших фазах боїв здобуто кілька важливих стратегічних пунктів і цілий ряд місцевостей. Вважається, що це може бути останнє комуністичне зусилля на повне здобуття і опанування цілої цієї величезної країни. Міжнародні політичні і військові кола з увагою слідкують за дальшим розвитком подій на цьому терені.

СНАЙДЕР, ПІСЛЯ НАРАД В РИМІ, ВІЙХАВ ДО ТУРЕЧЧИНИ

Рим, 19 липня. — Американський секретар скарбу, Джан В. Снайдер, відлетів вчора з Італії до Туреччини, в тягу своєї інформативної поїздки по країнах плану Маршала. В Римі він провів два дні та відбув важливі наради з представниками італійського уряду, під час яких — як стверджують кореспонденти — він дуже багато наслухався, але дуже мало сказав. Італійський уряд мав просити Снайдера, щоб він поїхав до Італії та Сардинії і Сицилію включити в новий план президента Трумана щодо допомоги т. зв. недорозвинулим теренам.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПРИЗНАЮТЬ РІШАЛЬНУ ДОМОГУ ВІД СОВЕТІВ.

Шанггай, 19 липня. — Головнокомандуючий китайськими комуністичними військами, ген. Чу Тег, заявив вразно, що „без активної допомоги Советського Союзу“ комуністична перемога в Китаї була б неможлива. Він промовляв на відкритті Т-ва китайсько-советської приязні.

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ.

Філадельфія, 18 липня. — Минулої п'ятниці тут відбулися перші наради новоствореної Езекутиви Українсько-Американських Ветеранів, в яких взяло участь 14 осіб з Нью Йорку, Нью Джерсі та Пенсильванії. Під час наради, якими проводив новостворений краївою командант Волод. Шпілка, обговорено цілий ряд важливих справ, доповнено склад езекутиви та винесено цілий ряд важливих рішень щодо дальшої організаційної праці.

ВСІ СТЕРЛІНГОВІ КРАЇНИ ОБМЕЖУЮТЬ ДОЛЯРОВІ ЗАКУПИ

Міністри британського комонвелту рішили зредукувати 25% закупи в Америці і Канаді, як короткотривалий засіб проти фінансової кризи.

Лондон, 19 липня. — Міністри країн британського комонвелту закінчили тут вчора свою конференцію в справі загальної фінансової кризи і у висліді рішили зредукувати свої закупи в Злучених Державах і в Канаді на 25%, подібно як це вже рішила раніше сама Британія. Завданням цієї редукції є привернути цим країнам фінансову рівновагу, яка була захитана надмірним відпливом золотих і доларових резерв з їх скарбниць. При цьому зазначається вразно, що цей крок є короткотривалий. Пригадується теж, що це рішення винесено після наради з американським секретарем скарбу, Джаном Снайдером, що недавно відбулася в Лондоні. Раніше встановлено, що на цю тему відбувається одна конференція у Вашингтоні в місяці вересні. Міністри рівночасно ухвалили цілий ряд інших заходів і рекомендацій для повного оздоровлення господарського положення в своїх країнах та для привернення фінансової рівноваги в світі.

СТРАЙК ПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ В ЛОНДОНІ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

Лондон, 19 липня. — 25,000 портових робітників в Лондоні тепер вже около 15,000 страйкує, параліжуючи нормальний рух майже в половині порту. Цей страйк, як відомо, був причиною проголошення війнкового стану та використання війська для розвантаження і навантаження кораблів. В останньому часі в страйку зайшли дві головні події, що можуть мати рішальне значення для його висліді і поладження. Страйк почався для солідарності зі страйком канадійських моряків на кораблі Вівербі і тепер ці моряки готові закінчити страйк, переконавшись про підступні політичні цілі їх комуністичних провідників. Крім того, могутня британська Федерация мореплавання пішла за прикладом уряду та відмовилася вести будь-які переговори з комуністичними провідниками страйку.

ЗАПОВІДАЮТЬ ФРАНЦУЗЬКО-НІМЕЦЬКІ ТОРОВЕЛЬНІ ДОГОВІРИ.

Париж, 19 липня. — Тут заповіджено, що в найближчому часі мав би бути підписаний торговельний договір між Францією і т. зв. Спільною Еспортово-Імпортною Агенцією, що репрезентує всі три західні зони Німеччини. Ще в травні переговори на цю тему було відложено і тепер їх знову успішно відновлено. Договір передбачує французький експорт до Німеччини на суму 180,000,000 доларів та импорт з Німеччини на суму 225,000,000 доларів річно, при чому Франція мала б дістати 65,000,000 кредиту в британсько-американській зоні.

ДАНІЩ ПОМИЛУВАЛИ НАЦІСТІВ.

Копенгаген, Данія, 19 липня. — Данський апеляційний суд помилував сьогодні двох засуджених нацистів, замінюючи їм кару смерти на кару тюрми. Помилувано гітлерівського гавляйтера в Данії під час війни, д-ра Вернера Бреста, замінюючи йому кару смерті на 5 років тюрми, та шефа гештапо в Данії, Отта Бовенсієна, замінюючи йому кару смерті на досмертну тюрму.

БОМБИ В БАРСЕЛОНІ.

Барселона, Іспанія, 19 липня. — Вчора, в 13-ту річницю вибуху громадянської війни, в цьому місті експлуодували підложені дві часові бомби, що вбили одну особу, дев'ятьох інших поранили, в тому деяких важко. Підложену третю бомбу знайдену ще перед її вибухом і унешкодливо.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число в понеділок (англійською Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАГРОЗА НОВИХ СТРАЙКІВ

Як тільки Джан Луїс добився столідної пенсії для майнерів, можна було легко передбачити, що другі робітники проведуть великих юній не захочуть оставати позаду, а будуть домагатись теж і для своїх членів подібного забезпечення на старість. Та й чому не мали б цього домагатись? Отсі речі треба мати на увазі, як хочемо добре розуміти причини робітничого страйку в сталевій промисловості. Цей страйк уже певно був би вибух, якби не те, що в останній хвилині Бенджамін Ф. Ферлес, президент Юнайтед Стейтс Стил, таки погодився на запропоновану президентом Труманом Раду Посередництва.

Не можна сказати, щоб в цій важкій справі не відіграла свої ролі політика, бо ж президент Труман міг те саме досягнути шляхом існуючого закону Тефта-Гартлі й не було б потреби в страйку, але він нарочно це поминав, щоб ще й тим виявити свій спротив проти цього закону. Хочемо згадати за це тільки мимоходом, щоб вказати, як партійна конкуренція заважає навіть у дуже важких внутрішніх проблемах.

Отже сталевий страйк відношений, але за 60 днів можемо опинитись в тому самому критичному положенню, яке щойно вдалося оминути. А страйк у сталевій промисловості не є звичайним страйком. У першу чергу він може обняти аж два і пів мільйона робітників, не враховуючи родин, що на плечах тих робітників. До того стала промисловість є основою і після неї оцінюється американський промисловий розмах. За сталевою промисловістю є тісно звязана, наприклад, автомобільна промисловість, а теж і вуглепромисловість. Филип Морей, президент Юнайтед Стил Воркерс Юніон (CIO), якщо хоче вдержатись на становищі президента Конгресу Індустріальних Організацій (CIO), мусить довести до розриву сталеву промисловість кращого забезпечення на старість та більшої заробітної платні. Бо як так станеться, то тим самим він отворить дорогу до того самого автомобільним робітникам та іншим. Сам Морей є того переконання, що не зважаючи на хвилювальні застій в продукції та бізнесі, промисловість таки може дати робітникам краще забезпечення на старість, як теж підняти заробітні платні. Але представники промислу протривають цьому і заявляють, що того роду робітничі домагання в теперішньому часі нездійсненні. Але коли вони в таких випадках інакше говорили? Робітники кажуть, що як діставатимуть більше грошей, то й більше будуть купувати, а тим самим піднімуть продукцію. На це їм фабриканти відповідають, що як піднесуть заробітні платні, то зараз підуть вгору ціни на товари.

Усе це, як знаємо, старі речі, про які чуємо завжди, як тільки заноситься на якийсь більший страйк. Як ця справа буде наладнана, ніхто цього сьогодні не знає. Зате всі переконані, що страйк у сталевій промисловості був би дійсно великим ударом в економічне життя цілої країни і великим агітаційним засобом для комуністів та Кремля. Ті останні мали б нову нагоду розголушувати в своїх журналах, як то робітники в Америці гинуть з голоду і перетовня та як розпадається капіталістична система. До цього страйку треба обов'язково не допустити. Всім заінтересованим треба відложити гостріші "порахунки" на кращий час, а таки дійти до якогось компромісу. Є ще два місяці часу над тим думати, щоб вкінці розумно поступити.

Квейкри про американсько-советські відносини

В часі, коли Католицька Церква та протестантська Світова Рада Церков вважали потрібним сказати тверде слово про комунізм та тоталітаризм і ствердили, що їх ніяк не можна погодити з християнськими принципами, організація Американських Квейкрів ("Американ Френдс") виступила за звідом, як практично поліпшити американсько-советські відносини. Звіт цей є вислідом однорічної праці спеціального Комітету — Американ Френдс Сервіс Коміті — на чолі якого стоїть Гілберт Ф. Гвайт, президент Гаверфорд Каледж-у.

Що квейкри є проти війни, а за мир у світі, це річ відома. Що американські квейкри багато зробили по першій світовій війні, як і по другій, щоб облекшити людську нужду, спричинену війнами, про те не приходиться навіть говорити. Ця "практична" робота і вияв християнської любови ближнього ділами є в цілому світі високо цінені й щодо цього не може бути ніяких двох думок. Зате інакше представляється справа, коли квейкри говорять про "практичну політику" та коли мається до діла з таким партнером як советський тоталітаризм і кремлівська диктатура.

Звіт квейкерської групи дослідників про замирення з Советами вислано до департаменту стейту та різних визначних американців для вивчення у цю проблему і для дискусії. Щойно по дискусії організація Американських Квейкрів займе офіційне становище, а наразі вислухас різних застав.

Ця справа вже набрала розголосу. Звіт Американських Квейкрів стане певно предметом ширшої дискусії теж і тому, що квейкри мають між собою різних визначних людей. Згадайть б тільки про бущого президента Гувера, особа якого тепер у великій загальній пошани. Годі навіть припустити, щоб Гувер не знав зарані про пляновану квейкрами акцію та щоб його не питали перед, заки проголошено звіт, про його опінію. До того Гувер ще й один з найвизначніших республіканців, що теж треба мати на увазі, коли хочеться про-такі справи говорити.

Отже американські квейкри є тої думки, що російський комунізм та американський капіталізм не будуть знищені, а будуть далі в світі існувати. Звіт квейкрів виходить із задоволення, що російський комунізм та американський капіталізм можуть у світі разом існувати. З цього даліше заключення, яке є для квейкрів як миролюбців найважливіше, а це, що є помилковим таке думання, неначе війна між Злученими Державами і Советським Союзом неминуча, але на ділі, комуністи собі такого зудару не бажають, а тільки глядять на нього як історичну konieczність. Американські квейкри, як виходить з звіту, переконані, що Кремль може навіть згодом змінити марксовський погляд на цю справу і погодитись з фактом, що комунізм і капіталізм можуть таки в світі разом існувати.

На такий гіпотезі оперті даліше вже "практичні" кроки, які мають бути вступом до замирення між Советами та Америкою. Вони відносяться в першу чергу до знесення торговельних бар'єрів. Пропонується вільну торгівлю між Сходом і Заходом. Далі проєкт заявляється за політично й економічно об'єднану й неутраїну Німеччину. Вкінці пропонують, щоб Злучені Держави зреклись посідання атомової бомби як своєї виключної власності і віддали цілий запас тих бомб під виключну контролю Об'єднаних Держав.

Виходило б з цього звіту, що представники американських квейкрів переговорювали ці справи з якимись визначними представниками Кремля, бо інакше не "думали б", що Совети згодяться на "неутраїну Німеччину", коли Злучені Держави зрештешть за творення "Західної Німеччини". Замітне й те, що проєктів підкреслюють, що порозуміння з Советами може бути тільки тоді досягнене, коли воно не буде об'єднати одну проблему, а цілу низку проблем, себто усі ті точки, які порушено в проєкті.

До того ще додане, що мілітарна сила не є ніякою справжньою безпекою, а атомові бомби не досягають політичних та економічних цілей. Некомуністичні країни в Європі, кажеться при кінці звіту, ледви чи будуть в силі так себе узброїти, щоб могли відбити нападника, а Злучені Держави теж вично не будуть сильнішими томо, що мають атомову бомбу, а згодом будуть у такому самому небезпечному положенні щодо нападу, в якому буде решта світу.

Отся пропозиція квейкрів, хоч уложена здебільша професорами-теоритиками, має вказати "практичний" шлях до ліквідації советсько-американського напруження і довести до мирного співжиття між Злученими Державами і Советським Союзом, комунізм і

демократію. Нам адається, що не зважаючи на добру волю і віру тих, що виготовили ці пропозиції, з цього всього "практично" ніщо не вийде. Злучені Держави були від самого початку "угодовцями" і нічим іншим, а тільки "угодовцями" у відношенні до Кремля. Що ж з цього вийшло? Тільки зріст советської нахабності і поширення неволі та кремлівського тоталітаризму на більшій території в світі й на більше народів. Тепер, коли Кремль дещо вретсь, він більш податливий. В таких обставинах він завжди

Лев Ясінчук.

СЕРЦЕ Й ВОЛЯ

Недавно мали ми нагоду прочитати редакційну статтю в "Свободі" п. з. "Підтримати працю У. К. Комітету", причому "У" треба читати "Українського", а "К" "Конгресового". В тій статті знаходиться прикінці жакливе ствердження: "Майже два місяці не прибуло до УККомітету ні одного долара на втримання офісу та видавництва".

Чи це імовірно, коли ще в Америці живуть українці, що бажають навіть української самостійної держави? Хіба може цей Комітет щось зайво? А може остання посуха так висушила кишені американських українців?

Та ні. Як бачу по численні пікніках й у багатьох інших дуже цінних і замітних об'явах, гроші — Богу дякувати — це є. У. К. Комітет це однієї українська політична центральна на Північну Америку. Чи ж можна без відповідної централі помагати змаганням до самостійної української держави? Що ж це за причина такого явища, що бажання є, а чину нема?

Всяко розмірковує і приходить до такого висновку, що хіба американські українці втомилась надіями на повернення долі українського народу в правдивий бік. А втомившись, вони зневірюються в саму справу, що стає в багатьох якимсь непевним ділом. А в Америці робітник, то не спекулянт, що видає гроші на непевну справу. Однак, якби міркування були дійсні, то вони основані на просто безприкладно поверхновому рахунку.

Політика, особливо поневоленого народу, що не розпоряджає суверенно господарськими засобами, це не "бізнес" в повному значенні. Політика, це радше вияв ідейності, себто тих внутрішніх побажань, задумів і змагань, що роблять людину, а в масі — народ, твердим, витривалим, рішучим, постійним, послідовним, невгнутим і неуступчивим і то при всяких умовах, що могли

мав у світі добрих людей, по-добних до сьогоднішніх квейкрів, яких пробував піддурювати новими надіями на мирне співжиття тоталітаризму з демократією, комунізмом з капіталізмом. На такий підставі зроджувались уже не раз такі "практичні" політичні проєкти, як цей, що його тепер виготовлено від імені американських квейкрів. Ми переконані, що доля проєкту квейкрів не буде інша від долі усіх інших подібних проєктів людей доброї волі, що донедаха хочуться, він більш податливий. В таких обставинах він завжди

Лев Ясінчук.

супроводити його боротьбу. Народ, що в боротьбі за своє самовизначення, за своє політичне право й суверенність виявить такі прикмети, ніколи не може зневіритися, а не то згинути, хочби він як підпадав. Найкращим прикладом для нас — це новітня історія життя. Скільки тисяч років жили вони в поневолі у всіх частинах світу, у всіх краях і у всіх народів! Деколи здавалось по-сторонньому, що тільки божественні можуть у таких умовах вірити в відбудову жидівської держави. Розсяяні по світі — ірім релігії — вони не творили власної нової світської культури, а тільки розбивали свої духові сили для культур майже всіх народів світу. Хто з них перетривав в Європі другу світову війну, хто "спас себе чудом. А нині одні сатрапи вже погнули, інших же те саме жде, а жиди вже мають свою державу.

Чому це так сталося з жидами? А чому то ми вважаємо себе за таких нещасливців? А ось чому: жиди ніколи не втратили віри в свою велику справу. Коли за нацистської системи здавалось, що жиди приходять кінець, жиди тверділи, що — всьому лихови теж прийде кінець. І прийшов.

В нас не має оправданої причини на зневіру. Сьогодні може бути погано, навіть дуже, але це не значить, що так остане. Ми бачили, як після уступлення большевиків з України перед німцями народ — як ми звикли були говорити — "большевизм" брався за будову українського життя.

Ми бачили, що кількості сучасні большевицькі армії піддавались кожного дня ворогові, бо бажали — зміни. Ми чуємо сьогодні від американських знавців діла, що при всяких остогах і безпеках з боку большевиків денно тікають до американців в Німеччину сотні різнозупинених большевицьких світських і військових величин. Та ж це всьому поклики до нас: не

тратіть, брати, надії; ваш час грає!

Коли ж ми не то не втратимо надій, але й задержимо і фактами скріпимо віру в собі про немірність і побіду чистої української справи, то нам треба всякими способами дати про те, щоб усі чужинці знали добре й правильно нашу справу, а в першу чергу ті наймогутніші, себто англо-саксонці, для яких ми маємо найбільше можливостей, бо живемо серед них. Та на це вже не вистачає особиста, установа пропаганда. Цьому не заради самі світлі, блискучі й хочби як численні маніфестації, до яких ми доволі охочі, бо нам полещуть за наші строї і пісні. Тут треба широкого, збірного діла українського духа; треба якнайбільше розумних книг і публікацій, що висвітлювали б вірно всі сторінки українського життя, основаного на підкладі близько тритисячолітньої культури. А це вимагає грошей, тих звичайних значків, що їх має в деякій кількості і такий, що сам не тільки не потрапить нічого написати, але й ясно розказати. Не можна так собі думати, що коли випаде нагально виїхати сюди, чи туди для підтримання української справи, то нехай "вони" вкладають тимчасом свої гроші. Здається, що кожний з нас знає, що в "них" нема покладних. Вони так само, як усі, важко заробляють на свій скромний прожиток.

І задля недостатку такої марної річі, як гроші, мала б не раз якась справа впасти? І ко-го маємо тоді обвинувачувати за втрату? Когось? Ні, себе самих! Але обвинувачування ніяк справи не направили. Треба завжди мати велику ідею перед очима і задалегідь згідно з нею діяти. Треба хочби невеличкими, але масовими датками всіх, скласти готовий фонд Українського Конгресового Комітету, щоб йому розв'язати руки. Це якимсь непереможним чином говорить, що в американських українців є серце вразливе на долю своїх рідних у старому краю, але зате завжди важко було діставати грошеву допомогу на постійну політичну акцію в справі України. Так і видно, що авторові було неміло сказати всю правду. Коли "серце, ще і вразливе, то воно мусить одночасно оживити й волю, яка уможливить тривку й відповідну допомогу на всякі, а в томі й на політичні цілі. Без того справа не піде. Вправді число старої імміграції поменшувється, випробовані піоніри постраху, але систематично опускають ряди нових, але на їх місці підходять молодші, з яких багато вже й різні школи закінчили, а тим самим повинні б ще краще розуміти справу, ніж їхні батьки, що не раз тільки серцем її відчували. Ряди поповнюють і нові іммігранти, що мають теж обов'язок про цю справу дбати, бо вони в першу чергу — політична імміграція. Проріджування старих американців українського походження не сміє послаблювати рівнодушної жертвенності на українській політичній справі. Український Конгресовий Комітет дав уже відповідні діями докази свого розуміння теперішньої хвилини. Допоможіть йому продовжати цю працю і маймо на увазі, що саме серце не вистане, треба виявити й волю!

Давиде! Коли ми були ще всі разом, а ви — синочки бігли що ось такими маленькими, ми з вашим батьком хотіли, щоб Мойсей став адвокатом, а ти — рабін... Але тепер я бачу, Давиде, що ти мав великий потяг до науки, літератури... Це, синку, і погано, і не погано. Коли з цього твого захоплення нічого не вийде — це погано. Коли ж вийде — ти можеш зробитися людиною світової слави... А де це найбільш імовірно й швидко здійснюється? Ми з тобою дуже багато читали і чули про Советський Союз... То хіба ж це не та країна обітована, де розгортаються, ростуть, безкоштовно вчать і розвиваються до досконалости найможливіші таланти й здібнос-

ті! А хіба ти, Давиде, не пам'ятаєш, як хвалив цю країну приятель твого батька і член англійської компартії сер Брікман? А що ж говорять про цю щасливу країну такі на весь світ знамі люди, як Роман Ролан, Ерріо, Анрі Барбюс, Рабіндранат Тагор та інші — ти, мій розумний, сам краще за мене знаєш... (Далі буде)

ВСТУПАЄТЕ В ЧЛЕНИ
У. Н. СОЮЗУ!

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ
ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

74)

Всі стояли, мов зачаровані, і, затамувавши віддих, здивовано слухали гру.

Потім достане затремтіли клавиші, жалібно на когось поскаржились грізні акорди, педаль зівильнилась, і музика урвалася...

Настала тиша. Всі швидко мовчали і легко зітхали.

Стариха, мов статуя, нерухомо сиділа з заплеченими очима. Спід тремтячих повік прозорими горошинками скочувались по обличчю дві сльози... Губи ледве помітно ворухнулись.

Потім вона важко зітхнула, знову труснула головою, і встала.

— Що це ви тріли, хоч скажіть нам? — тихо запитала схвилювана музикою вчителька. — Яка чудова і страшна річ!

Стариха, мов прокинувшись з чарівного сну, обвела всіх очима і тихо відповіла:

— Так, це дуже страшна річ. Страшніша за життя й смерть... Це музика без назви... Моя ілюзія, провізія... Коли вам так хочеться знати, що це таке, — назвіть її "Закат погас, акорди отзвучали"... І швидко, подякувавши хазяїні та хазяїнові за їжу, стариха вклонилася усім і виійшла.

На ганку вона тихенько сказала вчительці:

— Сьогодні про мене нікому не розкажуть, а завтра я буду далеко звідси. Ще раз дякую вам за все. Вибачайте, та прощайте!

І вона пішла.

Ті, що лишилися, здивовано питали себе:

— Хто вона? Хто вона?

...Минуло 14 років. У лікарні Красноярського концтабору НКВД вмерла 65 літня бабуса.

З великими труднощами, ледве-ледве вимовляючи слова, вона прикликала до себе санітарку Олю і тихо сказала їй:

— Голубко моя рідна! Я вмираю... В цьому році ти, мабуть, будеш на волі... Може, будеш у Краснодарі... Зайди, будь ласка, на вулицю Комінтерна 25... Вони... мої знайомі там мали свій домок... Передай їм, моя голубко, від мене останнє "прости"... Скажи їм, що... Світланова... (це мове театральне прізвисько)... потрапила в ГПУ... із 10 роками пошуму в 3-х концтаборах і 5

в'язницях... Скажи їм, моя люба україночко, що я...

Стара сплинула і замовкла. Лице у неї неприродно всімнулося, очі в'пились в одну точку, дихання уривалося...

Через хвилину вона знов заворушилась, глянула на санітарку, коротко зітхнула, випросталась і затихла.

Колишня артистка імператорських театрів тихо померла.

Оля дивилась на неї, в котрий раз, мов уві сні, пригадуючи, де вона її раніш бачила... І пригадала...

Оглянувшись навколо себе, Оля обережно перехрестилась і, тихо ридуючи, проговорила:

— "Закат погас, акорди отзвучали..."

Ліпман.

До розлуки вони мали двох синів: Мойсея та Давида.

Після розлуки Мойсей з батьком поїхав кудись до Австралії в справі якогось ге-шефту, а молодший Давид ли-

шився з матір'ю в Лондоні.

Спочатку вона з сином жила на якісь засоби, що дісталися їм від розподілу з чоловіком, а потім примушена була зачекатися за посаду секретарки-друкарки в одній з установ Лондонського порту.

Жилося їм порівняно непогано, мали власну, чудово устатковану квартиру, одягалися елегантно, по-англійському, не відмовляли собі ні в чому.

Давидові йшов 16-ти рік. Він добре вчився, був слухняний та розумний хлопчик, як і мати, захоплювався читанням не тільки класиків та інших другорядних письменників, але й науковою літературою.

Особливо захоплювався він сучасною советською літературою хоч і в перекладах, але дуже цікаво, яка п'янила йому голову своїми запаморочливими ідеями та хвилюючим бойовим змістом.

Після розлуки з чоловіком та розпаду сім'ї, мати всі свої почуття й сили зосереджува-

ла на синові і їй здавалось, що в майбутньому Давид повинен стати чимось "обленим"... Спостерігаючи його навчання та розвиток, вона з любов'ю, по-материнському, не раз казала йому:

— Давиде! Коли ми були ще всі разом, а ви — синочки бігли що ось такими маленькими, ми з вашим батьком хотіли, щоб Мойсей став адвокатам, а ти — рабін... Але тепер я бачу, Давиде, що ти мав великий потяг до науки, літератури... Це, синку, і погано, і не погано. Коли з цього твого захоплення нічого не вийде — це погано. Коли ж вийде — ти можеш зробитися людиною світової слави... А де це найбільш імовірно й швидко здійснюється? Ми з тобою дуже багато читали і чули про Советський Союз... То хіба ж це не та країна обітована, де розгортаються, ростуть, безкоштовно вчать і розвиваються до досконалости найможливіші таланти й здібнос-

Т. 3.

РІДНІ МІСТА

Дивна річ ця людська пам'ять! Десять у куточках мозку відбилася як на світліні події нашого минулого. Час по-волі минав, кидас на них своєю тінню, відводять їх в далечину. Але досить якого небудь образу асоціації, як знов перед нашим духовним зором виринають далекі дні, блищать їх фарби, брешуть їх музика.

Здавалось би звичайна річ на весні: — зацвіли дерева. Але тут у Німеччині... А передо мною знов силе сніжнорожевим цвітом вишняк, що збігас по кручах гір у Житомирі. В'ється вузька стежка, біжить між скелями. То підніметься вгору, то збіжить униз до води. Там брешуть тисячами мелодійних голосів річка Теретів, перебігаючи з каміня на камінь, неначе розкиданих рукою якогось велетня. І повсюду з гір біжать струмки.

Поспішають униз, зливаються з річкою, блищать на сонці бризками діамантів. А над всею цією красою розкинулось неослабне, глибоке небо, коліру незвичайного блакитного атласу і зливається на обрії з тією далекістю дію.

Ляжте на краю гори у шовкову молоді траву під вишнею, що тихо силе пелюстками цвіту, закінить руки під головою і заплющить очі. Сонце ласкаво проведе своєю гарячою рукою по вашому обличчю. Солідкою відомою наповнить тіло, розвіє барвисту стрічку неясних бажань мрій. Подих вітру пролетить над вами. Принесе вогонь, і свіжість води. Скіне на землю запашний цвіт і... знов тиша — тільки десь у траві незадоволено гуде джміль. Склі взяли у високі обійми срібну стрічку Теретива. Неначе шовковий шлях біжить річка поміж крутими берегами.

А ось вже там, де вона зливається з небом, вогонь сонця поволі заходить за ліс, бризнув на срібні хвилі червоною фарбою, перетворюючи річку в полум'яний струм...

Далеко від Житомира лежить мальовниче місто Корсунь, але здається рука того ж велетня розкидала великі каміння серед річки. Форма їх незвичайна. Високо підносяться вони з води. Час зробив їх рівними, вкрив мохом. Яка насолода лежати на одному з них, вдивляючись безжурно в прозорі хвилі, де блискавками миготять маленькі, срібні рибки. У полуденний час незвичайна тиша панує над цим куточком річки. Здавалось природа затримувала подих, жадібно вбираючи гарячі проміння сонця, перетворюючи їх в золоту неослабну лаву.

Біжить, стелиться поміж ними широкий шлях. Вклоняються жити і пшениця. Вітер жене на них хвилі. Блискавками спалахує серед цього золотого моря червоний мак. Сонце стоїть ще високо на небі. Гаряче повітря засмалює обличчя, але раптово подих вітру приніс якусь незвичайну насолоду: — неначе хтось торкнувся ващих засмаглих вуст вогню холодною хусткою. Це далеко на обрії засіяні широкі Дніпро, Ще кілька кілометрів і перед вами розкинуться місто Канів: — місто-пам'ят-

ник великого Шевченка. Широко розкинувся у низу срібні обійми рідний Дніпро, а високо в прозорому ясну небу вирізняється самотнім велетнем хрест над могилою великого народного поета.

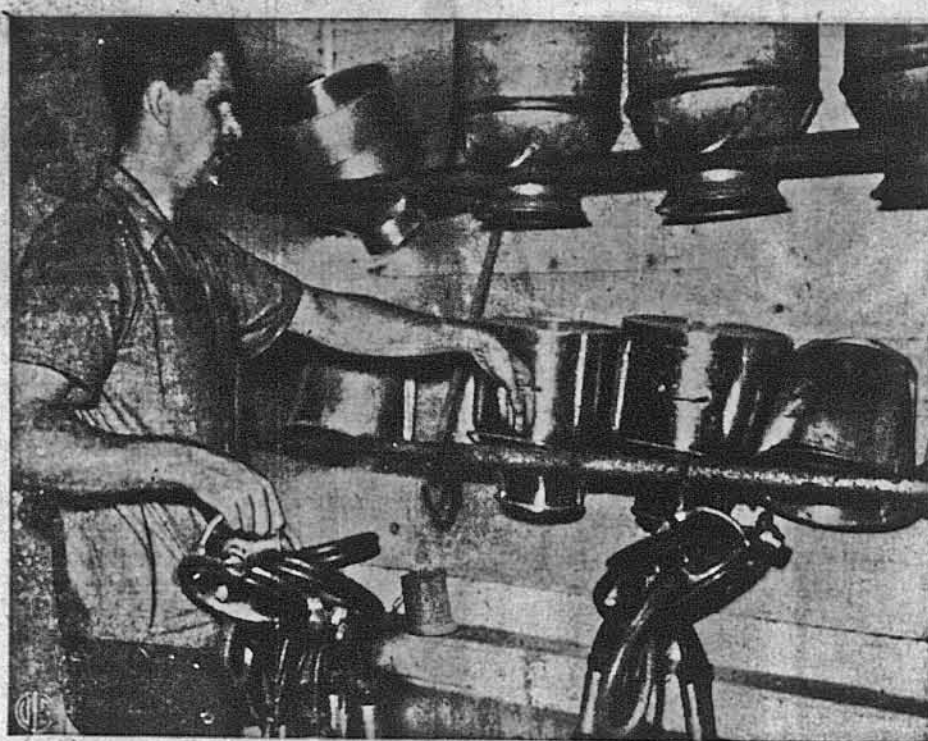
Багато незабутніх годин провела я у підніж'я цього пам'ятника. Передо мною в ранкові години красою мінливих перламутрових фарб грав небо-скіл. Перші проміння сонця торкалися ніжним поділуком до пухких білих хмар. Вони спалахували рожевим цвітом і неначе велитенські палаючі човни плили в небі, відбиваючись в срібних дніпровських хвилях. Викочувалося сонце. Золоте світло пронизувало тонкий пар, що стелився над водою. Далеко в небі неначе перлина згасала ранкова зірка.

Пригадую, як тиша одного такого ранкового часу була порушена нервовим голосом молодого хлопця, що довго стояв непорухою на краю гори, дивлячись замріяними очима на далекій обрії. В його широко розплющених очах відбивалося незвичайне нахвилення: — чудово декламуючи він неначе послав палаючі слова „Заповіту“ в блакитно-безмежний простір, що лежав перед ним. Вітер підхоплював їх, летів з ними над водою і мені здавалось, що дніпровські бурхливі хвилі голо-сом могутнього органу повторюють незабутні слова Великого Тараса:

„Поховайте та вставайте!“

А в гарячий полудень які чудові іскри запалюють стріли сонця на широкий срібний груді Дніпра! Як ласкаво наблигаються блакитні хвилі на золотий пісок. Йдеш у воду неначе в ласкаві, теплі обійми хощання. Злившись назустріч сонцю з почуттям невимовної радості та сили життя. Це Дніпро знов гойдас мене на своїх широких грудях. Тихий і лагідний у такий ясний день, він обережно виносить мене назад на берег. Падаси на гарячий пісок, прислухася мелодійному гоміну хвилі і забувася, що минав час. Сонце пече. Якесь втома відчувається в природі: — не шепоче листя, безсило клонять жита свої колоски до долу. З такою темної хмари, що здіймається з-за лісу почувся гнівний голос. Вітер відгукнувся на це. Ще зтиха пролетів, торкаючись тремтливими пальцями до листя тополів. Провів широкою долонею по житах, закурих по шляху і не повернувшись назад. Знов тиша... Чорна хмара поспішною ходою вкриває вже половину неба. Сонце пронизує її своїми стрілами, вона відповідає яскравими блискавками, гнівним гуркотом грому. Потемнів, розсердився Дніпро! Вітер повернувся з-за обрію: — неначе велетень дихнув з могутніх легенів. Підняв сердиті хвилі на Дніпрі, вкрив їх піною, погнав на берег. Закрутив все у повітрі, змішався з темною хмарою і пролив великою зливою. Небо і вода з'єднались...

Але після такого дощу знов радісно сміється сонце. Посміхається ясним зором Дніпро.

СЛІПНИЙ ВЕТЕРАН ФАРМУС. — Це Джані Гейгорст з Вишинген, що по лідуванню прийшов на фарму працювати, втративши зір в часі війни. Не мав він ніякого знання щодо фермерства, але за кілька років усе вивчив. Нині він уже доїть корови, чистить стодолу, наливає молоко до банок, направляє плати, а навіть трактор. Тільки до їзди трактором наймає хлопця.

Блищать тисячами діамантів краплини дощу: — і на луках, і на ланах, і на тополях, що знов простягають свої зелені руки назустріч сонцю. І знов поспішають блакитні дніпровські хвилі, несуть мене далі й далі. Хвилі спогадів... Це ж вони гойдають мій човен, що пливе зараз повз мальовничі береги Черкащини. Минають зелені густі ліси. Золоті лани соняшників неначе нечислені сонця вдивляються в небо. Минають білі села, вишневі садки. Немов зелене море розлилось по обох берегах.

Ще здалека бачу я високо на горі мету моєї подорожі — хату діда Трохима. Тихо пристає човен. Біжу вгору по кам'янистій стежці. Зупиняюсь на хвилину, щоб охопити це раз з гори чудовий краєвид, що розлягається навкруги і йду до садиби діда. А ось і його хата! Чепурна, біленька, вкрита солом'яною стріхою, що яскраво відбивається серед зеленого вишневого садка. Стара калина пишається своїми червоними ягодами. Тісно притулилась до хати, кинула на стріху кілька своїх гілок, неначе торкається до неї своєю сокою. Дуже багато квітів. Але не насаджених рукою садівника в штучні рядки. Сама природа розкидала їх по подвір'ю. Заглядає в маленькі вікна червона рожа. Палаючою стежкою розбіглися ногітки. Спалахує полум'ям красна і мак. Чути як гудуть бджоли. А ось і сам господар — дід Трохим широкими кроками поспішає мені назустріч. Дуже високий. Кремезний. На засмаглому обличчі ще яскраво блищать чорні очі, що роблять чудовий контраст з його сніжно-білою чуприною.

Ніхто не скаже, що цей дід має понад сто років, що в своєму минулому відбув він 25 років суворой миколаївської служби.

„Здоровенькі були, панно“ — привітно говорить він, стискаючи мені руки і веде в хату. Одного року провела я свою відпустку в цьому мальовничому куточку. Тут же познайомилася з дідом Трохимом і з того часу нас зв'язала сердечна, тепла приязнь. В мені, — людині великого міста, — знайшов він уважну жадібну слухачку. Годинами могла я слухати його оповідання і споглядати про старі часи, про минуле. А як грав дід на бандурі! Які чудові старі пісні й козацькі думи співав він мені! Неділя — це було моє свято. Ополудні дід чекав на мене у маленькому садку. Під великою грушею постелено біле рідно. На ньому сидів дід, тихенько перебираючи струни бандури. Жартливо посміхаючись, він очевидячки бавився моєю радістю, коли він починав співати. Гуркотіли струни. Старечий присмий голос про-

мовляв журливі слова козацьких дум. Летіли вони над водою, вставали події славного минулого України...

Дід Трохим розповідав мені, як тужив він по рідній, любій батьківщині в холодному гнілому Петербурзі, де він відбував військову службу. Тяжко було вартувати молодому українцю під дощем і снігом, коли перед очима б'ють дніпровські хвилі, зеленіють лани, клонять яблуня запашні білі гілки до долу. Одного зимового вечора стояв він на варті в царському палаці, де відбувався великий бенкет. Не легка річ простояти непорухою кілька годин на сходах з важкою рушницею в руках. Натопи пишних військових, красунь в розкішних сукнях точилися повз нього. Одному товстому полковнику щось не сподобалося в жеманній, перухомій постаті солдата. Можливо від втомив не зовсім вірно тримав він рушницю. — „Какого полку?! Пять дней под арест!“ — скрикнув пан полковник і ткнув білою рукавичкою в уста Трохима. Рукавичка пофарбувалась кров'ю... Він гідливо кинув її, попрямував далі, а дід... він дістав додатково ще тиждень арешту від свого командира полку. Молодим хлопцем пішов він з дому, залишив молоді дружину з тільки що народженим сином. Гірко плакала вода, відраджаючи його у далеку дорогу, неначе передчувала, що не побачиться знов. А коли повернувся назад, не стріла його вільна дружина, бо лежала в сирій землі. Молодий син одружився, мав діти. Від нього пішла нова родина, а дід зостався самотнім патріархом свого роду.

Любий діду Трохиме! Ці коротенькі рядки — це квіти спогадів на твою далеку, на далекій Україні могилу. Пригадую, як я другого літа завітала її його улюбленими васильками і довго сиділа поруч у тихій невимовній тузі, що вже ніколи не побачу його привітну посмішку, не почув його старечий, присмий голос, співаючи: — „Заспівали козаченьки в похід з полуноч“...

Того ж вечора пароплав ніс мене назад до Києва. У вечірніх сутінках поволі м'якшали контури гори, де стояла хата діда. Тільки біла її тінь довго ще відрізнялася серед темряви, нагадуючи мені білу постать небижчика, що неначе слала мені останній рідний привіт...

КУПИТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Всіх бувших Українських Січових Стрільців, що проживають в Нью Йорку й околиці, просить прибути на Товаришескі Сходили, що відбудуться в суботу, день 23. липня ц. р., в год. 7:30 ввечір, в домі „Самопоміч“, 33 1st 7-a, вул. в Нью Йорку — Комітет.

Едуард Козак

Новоприїзжі мистецтво знає, покищо мовчать, певно клануть і „клінують“. Тому дозволю собі представити нашій американській публіці ще одного новоприбулого мистця, значить артиста. Мова йде про Едуарда Козака.

Звучить це ім'я трохи дивно: Козак і несподівано Едуард. Скажимо, як би то було якесь вусате ім'я, — Тарас, Максим, або Семен. — А то ні, таки Едуард та й годі!

Правдоподібно відчувачи всю незручність такого положення Козак переробив себе на Е—Ко, так як би „і компанія“. Кого він розумів під цією компанією з певністю не знає. Є припущення, що тут розкопалося про щось його сестру, здібних карикатуристів і теж Козаків, з яких один уже й до школи ходить.

Як читач уже певно сам зауважив — Козак роду козацького, а крім того був при Січових Стрільцях. Стріляючи, стрілець все на когось цілить, бере, як то кажуть, „на мушку“. Так то за ним і остало. По війні, змінивши рушницю на перо й ставши „комарем“, він далі брав когось „на мушку“. Під друзями відразу підписував лік на рану: „дружний шарж“, під ворогами присипав перцю — ліку не було і ворогам ліку теж не було.

Всяка штука потребує теж і науки, — це всі знають. Знав про це і Е—Ко, а тому, щоб

ІРИНА АРТИМ

ПРОЩАННЯ

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ в кольоровій охалданні
Сторін 100. Ціна 35 ц.
Замовлення слати до: „СВОБОДА“
P. O. Box 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ОТЧЕ НАШ МОЛИТОВНИК

— для —

УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Друге видання Друкарні ОО. ВАСИЛІЙ.

В гарній Мароко оправи — \$2.50

В білій оправи — 2.00

В чорній оправі — 1.75

— і —

МОЛИТОВНИК ДЛЯ ВСІХ, imitation leather \$1.50

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади належить платити тільки американською валютою.

удосконалитись перед рисівничими пописами і писаннями, він пішов в науку до артистичного мага і „волшебника“ на цілий старий край — артист-малює Новаківського. Новаківський певно відчував, що Козак прийде до нього в науку і тому відчинив свою школу. І Козак дійсно прийшов, а з ним разом ціла генерація галицьких малює. Вийшли перешов і з тим в життя вийшов.

Російські письменники кажуть: „всі ми вийшли з Гоголівської „Шинелі“, — галицькі артисти кажуть: „всі ми вийшли з бороди Новаківського!“ Вона, борода, чесалась і плекалась, в пастуку стискалась, зубами кусалась, в кучерях хвилювалась, була нахненням і дисципліною. Звідси секрет — чому рисунки Козака і натхнені і дисципліновані, перейняті одною думкою, одною ідеєю і невідчужальні. Річ ясна і проста — борода капюша Новаківського.

Отже, коли Козак став на власні артистичні ноги, викочувався з під бороди свого маестра, став, подумав і почав з рукава тріяти „Зизи“, „Комари“, „Лиси Микити“...

Треба б було народитись літописцем Нестором, або бодай

літописцем, або хоч Нестором, щоб могли заглянути в хронологію подій довкола Козака. Ну, але ми не народились!

Так от значить відразу, а тим більше за браком місця, мусимо перейти до згадки про передруки Козакових ілюстрацій-карикатур у різних, преріжних чужинних європейських журналах. Друкували їх і голландці і данці, англійці, італійці, французи, поляки та інші всякі, — от лише про турків не можемо пригадати.

Але факт є фактом, тому подасмо до відома читачів, що козацький кіш зі своїми кошми й валізами, ціла фамілія — приїхали прямо до Дітройту і вже, очевидно, працює і костели малює і крапка...

Борода Новаківського і тут витягла, дасть Пан Біг і далі потягне. Добра школа, дисципліна і натхненність!

Як би Пане, чи Миссис, не я був я, а Ви, то прочитавши це, прямо з місця написав би до редакції листа: „Бійтеся Бога, пане Редакторе! Кінг-Футчер синдикат — наймоцніший на світі, — все добрі картини купує. Кажіть тому грінгорнові най там шле! Най про нас люди знають! Тай нам наших картинув треба, діти про своє забувають! До того добрі свої картини їх би від криміналу збоку тримали. А ну лиш кажіть тому „від бороди“!“

Та я не Ви, тільки грінгори теж, а попри те непокликаний інформатор. А покиляні „клінують“ і клануть.

М. Бутвич.

Uncle Sam Says

This book is a new version of the famous Uncle Sam Says. It is a book that tells you how to get a job, how to get a raise, how to get a promotion, how to get a better life. It is a book that is full of practical advice and is easy to read. It is a book that is worth every penny. It is a book that is a must-read for everyone. It is a book that is a real treasure. It is a book that is a real gem. It is a book that is a real diamond. It is a book that is a real pearl. It is a book that is a real jewel. It is a book that is a real treasure. It is a book that is a real gem. It is a book that is a real diamond. It is a book that is a real pearl. It is a book that is a real jewel.

НЬО ЙОРК, Н. Й. НОВОЗАСНОВАННИЙ КОМІТЕТ

для організації духової і матеріальної опіки над новоприбулими до Америки православними українцями, вірними Української Автокефальної Православної Церкви, просить всіх дотичних осіб зареєструватися в канцелярії цього Комітету при У.А.П. Церкві св. Володимира на 14. вул. ч. 334 в Нью Йорку. Зголошуватися особисто або листовою в годинах від 11. ранку до 7. вечора щоденно. Комітет.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й. УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОГО КОМІТЕТУ В РАЧЕСТЕР

— відбудеться —

ФЕСТИН (ПІКНІК)

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИПНЯ 1949

(SUNDAY, JULY 24th, 1949)

В УКРАЇНСЬКІМ ПАРКУ ПРИ NORTH GOODMAN ST.

Вступ за добровільними датками.

До танців грає оркестра п. М. ЮРКІВА.

Вокальне солю підписав пан М. Климко. Промову виголосить невідомо прізвиш п. Юліан Юркі. Танцюристи під проводом п. Марослава Кірюжського відтанцюють кілька народних танців. Будуть теж розігришки та інші несподіванки.

На випадок дощового дня завава відбудеться в церковній залі. Проситись рачестерців і сусідів взяти чисельну участь та разом весело забавитись на свіжому воздуху. Комітет.

УВАГА! — БОСТОН І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ В БОСТОН, МАСС.

— влаштує —

У К Р А І Н С Ь К И Й П Р А В О С Л А В Н И Й Д Е Н Ь

В НЕДІЛЮ, 24-го ЛИПНЯ - Sun. July 24, 1949

НА ФАРМІ БУКОВИНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ ПРИ ACORN STREET, MILLIS, MASS.

Свято дня почнеться полевою Службою Божою в годині 11-тій перед полуднем при співачості священства: Веч. о. Міт. В. Каськова, о. А. Берика з Вунсакет, Р. А. й, о. П. Желєхівського з Провіденс, Р. А. й, о. Е. Королішина, місцевого пароха, і Церковного Хору під управою п. А. Пащака.

По Богослуженню відбудеться

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

получений зі спільною гостинною, забавою, танцями і ріжними веселими несподіванками.

До танців буде пригравати добірна оркестра.

„Боси“ відіздигнуть в годині 9-тій рано від церкви при 136 Arlington Street, Boston.

Дорогі Українські Громадяни! Сердечно запропастється Вас всіх на цей Святочний День. Приїжджайте всі, як і близько так і далеко! Всіх Вас щиро привітає — Церковний Комітет.

(Пам'ятати: дощ чи погода, свято і пікнік відбудеться 24-го липня).

NEW BRITAIN, CONN. and VICINITY!

A GRAND PICNIC

— given by —
THE UNITED UKRAINIAN SOCIETIES
OF NEW BRITAIN, CONN.

SUNDAY, JULY 24, 1949

at 1 P. M.

SHUETZEN PARK, BARNSDALE

— Music by —

RAY HENRY and his RADIO BROADCASTING ORCHESTRA.

A varied program is in store FOR YOU — so Don't miss the Fun.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФОРТ ВІЛІЕМ, ОНТ.

„Україна продовжує боротьбу з червоними“.

Під таким наголоком і йому подібними, принесли англійські шоденки в Форт Вільямс і Порт Артур статті про українські визвольні змагання в днях 19 і 25 червня д. р., коли то загостив до нас член УНРади, д-р С. Роскоха. В цих двох центрах української імміграції він виголосив до великого числа зібраних надзвичайно дві цікаві промови, про міжнародне становище і визволення України та про визвольні змагання закарпатських українців. За кожним разом віча, що відбувалися в Українських Національних Домах УНО, нагороджували прелегента бурхливими оплесками. Щоденна преса, за двома наворотами, широко коментувала виступи члена Української Національної Ради, а саме: Форт Вільямський „Дейлі Таймс - Джорнал“ з 20 і 22 червня, а Порт Артурський „Ньюз Кронікел“ з 11 і 24 червня.

Крім цих двох місцевостей відвідав д-р Роскоха в супроводі голови міс. КУК п. Пуляка Вест Форт та недалеке індіанське село, яким він дуже зацікавився. Цих кілька рядків у-

важаю потрібним подати до української преси для заохочення інших наших визначних людей, які також можуть спричинитися до пропаганди нашої святої визвольної справи в пресі. Нам приємно, коли за нас пишуть, до того ще в правдивому світлі, тож чому не маємо собі цю приємність зробити? Згадана „Ньюз Кронікел“, зовсім слушно підкреслює, що „Карпатська Січ“ була першою армією в Європі, яка виступила в оборону самотності своєї батьківщини, в результаті чого український нарід був перший, що збройно виступив проти німецько-мадярського імперіалізму. Або „Таймс-Джорнал“ згадує про 30-літню боротьбу українського народу і пише: „Ми домагаємося визнання українського народу за воюючу сторону, а його підполну і мілітарну силу — УПА за регулярну армію українського народу“.

Але безперечно, що і від нас, звичайних українських громадян, буде залежати, чи уможлиavimo ми своїм провідним одиницям, виконати таку важливу і відповідальну працю на відтинку українських визвольних змагань.

Сподіюємо, що так!

Василь Кобрин.

СПИС ЖЕРТВ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОГО КОМІТЕТУ (Лютий, 1949).

Філадельфія, Па.: Тов. „Святе Серце“ \$15; Анна Петерсон \$5; Пожертва на скитальців родини: по \$1: О. Н. Левицький, Анна Левицька, М. С. Левицький, Я. Левицький, Н. В. Левицький, Іван П. Левицький \$6; А. Гордієнко \$5; Іван Банаш \$5; С. Шимчук \$5; Аполонія Матковська \$5; Василь Белух \$5; Громада з 23 і Браун Стрітс \$50; Союз Українок, відділ 42,

з похорону Теклі Михайлюк \$24 Тов. У. А. Горожанок, 41 відділ Союзу Українок \$40; річна вкладка \$10; Переселенний Осередок ЗУАДКомітету \$30; На зборах зложили: по \$5: д-р В. Галан, О. Горохівський, А. Маланчук; по \$2: інж. А. Татомир, Р. Татомир, Нагірний, Матішин, Тогаичин, Жмунтин; по \$1: Кострубак, д-р П. Дубас, пані Омелян; Тов. Горожанок, відділ 41, \$145. Зложили Коляду: Мишинська \$25; Савчин \$10; по \$5: М. Дармограй, Н. Самбір, А. Сивуляк, Радимський, Р. Карбівник, Михайлюк, Садонік, С. Слободян, А. Солинух, А. Дуда, П. Штирний; по \$3: М. Чопик, М. Навесич, В. Навроцький, Г. Лесюк; по \$2: Хромчак, В. Коцюбинський, А. Дубас, Мішанець, М. Вишванюк, Г. Штогрин, Дубек, Томас, д-р Романов, М. Метельський, Ріі Віліям, Шмандя, Ріі Е.; по \$1: Т. Костик, І. Кіш, С. Бриндзей, Бричковський, Г. Кобильник, М. Романов, Онішанюк, Зауляк, А. Рудакевич, Н. Шагала, М. Горохівська, Стрижак, М. Бабіак, Яськів. З похорону Теклі Штогрин \$25.50. Зложили: С. Штогрин \$20; по \$2: Бориліак, П. Штогрин, І. Лисак, Лисак; по \$1: Гендерсон, С. Слободян, Е. Слободян, Т. Ковтун, С. Захарчук, С. Митц, Бури, Серчинський, М. Коник, Г. Захарчук, Г. Штогрин, М. Мамчур, Р. Пеленський, Е. Задорожна, М. Костецький, Р. Лисак, Василік, Пташинський, Сампара, М. Вишванюк, Г. Рибачок, Пташинський, Петрович, Л. Пеленський; решта дрібними. Тов. Ольги Кобильнянської, 48 відділ Союзу Укр. \$50: Коляда для скитальців, яку перевели п. Р. Карбівник, Гринчишин, Ворончак і новоприбулий Іван Васіорко \$231.50. Зложили: по \$5: І. Банаш, Г. Гринчишин, п-ні Ганас, Н. Ворончак, Р. Карбівник, д-р С. Савчук, о. І. Савчук, Український Клуб, Френкфорд, І. Багрий, М. Тимчий, В. Стриковський, В. Семішин, П. Лисак, О. Димай, п. Савчинський, А. Дмитруш; по \$3: К. Візор, В. Рій, А. Рутецький, П. Березовський, І. Парашак; по \$2.50: К. Ткач, М. Костирка; по \$2: Ю. Чавс, Н. Волошанський, С. Станчак, П. Олексак, А. Тогаичин, Д. Кобильник, В. Березовський, п-ні Клапко, о. А. Стангінчук, С. Колчак, І. Мельничук, М. Канока, Т. Ба-

бья, Г. Рибачок; по \$1: п-ні Мельник, С. Ялечко, Т. Харкавіч, Д. Стриковський, А. Вишванюк, Підгурський, Т. Малик, І. Ямір, Н. Гула, Ю. Гринчишин, М. Ярчак, Т. Липка, К. Данилюк, А. Данилюк, К. Бельюх, Ф. Онисчук, М. Опришко, М. Дюрко, п. Іванечко, Г. Дорожовський, С. Саловий, К. Шеремета, М. Олексак, Т. Ктитор, С. Шевченко, п. Сокальчук, К. Совірка, п. Конюх, М. Соханчин, П. Мельник, М. Бохей, п-ні Федина, Т. Федусь, І. Харамбура, С. Борис. Решта дрібними; разом \$167.50; з Брістоль зложили: по \$5: О. Осередчук, Н. Васюрка, С. Муха, П. Закотинський, І. Сидорський, Ю. Осередчук (мол.) \$3; по \$2: Н. Дундира, М. Лещак, п. Елченко, Павлівець, М. Терещук, Я. Зисський, О. Касперський, п. Елечка; по \$1: В. Андій, П. Кривий, А. Шегла, А. Курко, Мр. Рейнольдс; разом Брістоль \$64. Микізракс, Па.: Збірка з весілля доньки п-ства Дмитра: Ліги \$24.65; по \$5: Василь Зарецький, Анна Козак, К. Волчок. Патставі, Па.: Михайло Голембюк \$5. Монессен, Па.: Николай Смедда \$5. Майнерсвил, Па.: Укр. Прав. Церква Св. Григорія \$50; Василь Левчанін \$50; Український Хор жертвував з каси \$25.70; о. П. Білон \$5. Елбін, Па.: Франк Моллі \$5. Волнатпорт, Па.: А. Гусак \$5. Джонстаун, Па.: Сестрицтво Укр. Правосл. Церкви — коляда \$45. Зложили: Сестрицтво \$10; по \$5: п-ні Гриняк, п-ні Онішко, Тов. Поступ, від 117; п-ні Білас \$2; по \$1: п-ні Тишук, Біланчик, Роман, Возняк, Шпек, Курчак, Билий, Вацло, Бучковський, Бандров-

ський, Матчак, Чубара, Мельник, Гладіо, Присяжний. Нискагонінг, Па.: Укр. Прав. Церква Св. Івана Хрестителя \$32. Батлер, Па.: Молодь при Укр. Правосл. Церкві Св. Петра і Павла, Коляда \$70. Фріланд, Па.: о. М. Кашуба \$5. Брістоль, Па.: Укр. Амер. Горж. Клуб \$50. Пітсбург, Па.: Михайло Сарачман \$10; Р. Бончак \$5. Палмертон, Па.: Т. Чаплинський \$5. Сьювон, Па.: О. Ключанович \$5. Нортгемберленд, Па.: Громада зложили Коляду \$70. по \$10: Ю. Еднорак, С. Скрут; по \$5: А. Возний, Е. Твердуй, І. Бендек, Н. Чмир, О. Клапко, Р. Ратушняк; Г. Мендоса \$3; по \$2: П. Гавазин, Г. Шпелік, Ю. Лабяк, М. Волінський, М. Гуріш, П. Яблонський, О. Вальчук, І. Бега, І. Михальський, І. Кушлик, А. Скрут, М. Голій. Честер, Па.: Анна Урбан і Г. Масишин по \$10. Честер, Па.: Анна Урбан і Г. Масишин по \$10. Масибєрі, Па.: „Молодь Укр. Народного Союзу“ з бенкету \$150. Нортгептон, Па.: Тов. Укр. Січових Стрілців, відділ 44 У. Н. С. \$15; Лука Демчук \$5. Френкфорд, Па.: А. Мельник \$5. Албін, Па.: Николай Кулик \$5. Кораополіс, Па.: Василь Танчак \$5. Бетлегем, Па.: Громада зложила коляду \$44; відділ 288 У. Н. С. з каси \$10. Нентікоу, Па.: Сестрицтво Преч. Діви Марії при церкві Св. Николая \$50. Джанет, Па.: Анна Сенишин \$5. Лічбург, Па.: А. Пітик \$15. Дукейн, Па.: Николай Демус \$4. Бріджпорт, Па.: Громада з пожертв \$127. Джерзі Сіті, Н. Дж.: І. Дубник \$5; Головинний Уряд У. Н. Союзу та редактори і робітники „Свобода“ зложили пожертву на скитальців, замість святкових желань \$106; „Чорноморська Січ“ (вкладка) \$10; Василь Гіль \$10. Милвіл, Н. Дж.: І. Квітченко \$10. Трентон, Н. Дж.: З нагоди уродин у п. Григорія Бірбан \$25. Зложили: Іван Бішко \$15;

по \$5: М. Бородайкевич, Г. Бірбан; по \$1: Н. Забитовський, Марія Мартинів, І. Бірбан, А. Бойко, М. Добровольський; Укр. Прав. Парохія \$47; Демокр. Клуб Тов. „Вільні Козаки“ від 116 У. Н. С. \$54. Ньюарк, Н. Дж.: Братство Св. Ів. Хрестителя \$10; Тов. Богдана Хмельницького \$10; Т. Вислоцький \$5; М. Яворський \$5. Пасейк, Н. Дж.: Ф. Гулька \$10. Гарфілд, Н. Дж.: Ів. Бойко \$5. Петерсон, Н. Дж.: В. Федичинський \$5. Ферідейл, Н. Дж.: Іван Костів \$10. Менвіл, Н. Дж.: А. Шегера \$5. Рарітен, Н. Дж.: Юстина Причка \$5. Тавнтон, Масс.: Тов. ім. Шевченка, від 122 УНС \$120; члени бундівського ОДВУ \$50; відділ 40, з обіду \$21; з каси відділу \$10; по \$5: М. Витязь, С. Сорока, М. Шаран, К. Сідзінський, В. Прохійський, М. Заверуха; по \$3: Ф. Салата, І. Давидчук; Ю. Проніцька \$2; С. Шура \$1. Матапан, Масс.: Іван Загоруйко \$25. Емергст, Масс.: Громада \$53; Л. Намака \$10; по \$5: П. Козак, А. Дацишин, Н. Вінічик; Ф. Майзнер; по \$2: Г. Котович, Г. Матурняк, Г. Ковба; Р. Когоч, П. Затирака, Г. Чаплій, Р. Райтер, М. Сарна, І. Забавський; по \$1: А. Сорка, А. Боллох, І. Бішко, П. Пилипів, К. Богусловська, Т. Тілега, Н. Базара. Решта дрібними. Сан Франсіско, Каліф.: пані Т. Даніс \$10. Визалія, Каліф.: Ф. Гушуляк \$10. Нью Йорк, Н. Й.: Іван Юрків \$10; Збірка на пароплаві „Марин Марлін“ в Нью Йорку \$7.10; С. Жигайло \$5; Анна Василь \$10; С. Брончак \$5; Укр. Зап. Тов. „Скалат“ \$10. Бруклін, Н. Й.: 21 Відділ Союзу Укр. (річна вкладка) \$10; Іван Дикий \$5; А. Бодак \$20. Коговс, Н. Й.: Громада — коляда \$103. Кендор, Н. Й.: Григорій Червак \$25; Берген, Н. Й.: Титус Кольмен \$10. Сиракуз, Н. Й.: Іван Чебінюк \$10.

(Дальше буде).

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОВОДУ“.

ЦЕ НЕ НАПАД НА КАСУ! — Це тільки збірка на фонд Товариства Охорони Звірят. Касір не гнівався і не аргументував, а тільки виняв доларя, а пес забрав і вложив до скарбонки.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка нас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за вивашої справи.

грату часу на полагодження

ГРУПА — ЛІСТІ ДО:

18537 Филипович з села Буснева коло Голодка, повіт Ямпіль, від сина його сестри Анни Филипович з села Буснева, Стохля Володимира.

18438 Долинська Танька з села Болотинка, пов. Сянок, від брата Долинський Михайла.

18539 Дунькевич Лука з села Орява, пов. Стрий, і Ладус Петро з Оряви, від Маринець Костя.

18540 До таборових Управ усіх таборів в Німеччині: Просимо повідомити Миколу Кухту, щоби в справі Павчак Якова написав сейчас до: John Fedak, 216 Williamson Ave., Joliet, Ill., U. S. A.

18541 Богдан Василя з села Вишня Вишніця, пов. Мукачів, Закарпаття, від Гузинець Гаврила, сестринка Василя Богдана.

18542 Годинський Лаврентій Андрійович з Київщини, від рідного сина Годинський Миколи.

18543 ГГладкий Петро з села Ладичин, пов. Тернопіль, від брата Гогусь Богдана.

18544 Підгірська Марія, дочка Осипа і Марії, з села Шамошів, пов. Сянок, від Маслявський Михайла.

18545 Пашкевич Адам і Шахрай Адам і Шахрай Гнат з Мордацева, Ходечинці, Вілейка, від Павлюкевич Івана.

18546 Дорош Михайло з села Плотця Велика, пов. Бе-

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету на пароплаві „Дженерал Белло“ до порту в Нью Йорку в четвер, дня 21-го липня:

Гошуляк Анна, Михайло Орест, Іванна, Дарія; Кіпшеня Микола, Олена, Марія, Ярослав; Кобилицька Емілія, Софія; Коршуняк Василь, Надія; Косак Богдан, Ярослава, Лідія, Зенон; Ліщинська Анна; Мелешко Іван; о. Міляшківч Євген; Вабій Михайло; Федорак Анастасія, Дмитро, Катерина, Роман; Габрин Теодор; Гіряк Іван, Пелагія, Тарас; Гринюк Іван; Луцик Петро; Снігурович Володимир, Зеновія, Святослава; Яцулячук Петро; Мадурович Юлія; Гура Роман, Богдана, Надія, Зенон; Белан Канон, Одарка, Надія, Галина; Давид Сенько, Марія; Карпусь Іван, Параска.

режани, від Зінковська Анна. Канадійські часописи просимо о передрук.

18547 Лаба Анна з села Тура, пов. Старий Самбір, від Лаба Стефана, сина Федя.

18548 Немцов Іван з Курської ст., Торської Обл. і Подрески-на Наталя з міста Владикавказ, від Медведев Василя.

18549 Стадник Онурій, від Стадник Стефана з села Болухів Великий, пов. Тернопіль.

Голоситись на адресу UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Для 17. липня 1949 р. помер у 74. році життя

АНДРІЙ ГРЕЧУХ, доволитий член Тов. Укр. Клубу Поступового, від 70 У. Н. Союзу в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Покійний походив із села Журип, пов. Рогатин, Західна Україна, а проживав довгі роки у Брукліні, Н. Й. Похоронив у сусідню друшину Марія і сестра-сестри.

Похорон відбувся в середу, 20. липня, в год. 10. рано, з похоронного заведення до укр. гробокоп. церкви св. Духа, 160 North 5th St., Brooklyn, N. Y., а відтак на цвинтар. — В. П. П. В. Кушнір, секр.

Так не надійно залиши нас сиротами на чужині наш найдорожчий муж і батько

бл. п. ЮРІН ТРЕМБАЧ.

Помер у 36. році життя дня 17. липня 1949 р., в год. 7. ввечір, забитий електричним струмом підчас праці на залізничній доріжці в Нью Йорку.

Похорон відбувся з церкви св. Юра при 7. вул. в Нью Йорку, в четвер, 21. липня 1949, в год. 10. рано, на який запрошус в глибокій горю дружина Геновефа з дому Стасюк і сини Роман і Маркіян.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПРОВІДНИК АБО САМОУК

для вивчення читати, писати і говорити по англійськи з вимовою без помочі учителя.

Ціна \$1.50.

Замовлення враз з належністю слати до:

СВОВОДА

81-83 Grand Street (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 2137. Трагедія на скалах.

Зтурбований ще зненням Норми, Тарзан повернув назад на стежку.

Та коли він прибув на місце, з якого вона почала спинатися, її слід затривався на голих скалах.

Міжтим високо понад годо-ви осиротіла дочка професора підлазила вгору за оком мінералу.

З виразом тріумфу вона придбала останній додаток до збірки... аж нагло її нога похвизнулася.

ЧЕХИ ПОВІСИЛИ П'ЯТЬОХ ПАТРИОТІВ.

Прага, 19. липня. — Чехо-словацький апеляційний суд затвердив вирок смерті на п'ятьох чеських патріотів, обвинувачених в „змові“ проти комуністичного уряду. Негайно після того їх повішено.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

О. і Л. І. Реймт, Па. — Того роду подяки можуть бути поміщені тільки як платні оголошення.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Збори Вр. св. О. Николая, від 389, відбулися в вівторок, 24. липня, в год. 5:30 ввечір, в гелі парафіяльній. Просимо всіх членів явитися на означений час і принести свої місячні вклади на збори, бо тяжко мені ходити по хатах за вкладками в літню пору. — М. Куба, секр.

ПОДЯКА. Одним складом від подяку Вр. Пастору Е. Ф. Мамаліки з Нью Йорку, які хоч самі нові імігранти, не жалюючи труду й грошей спровадили нас з Німеччини, по-батьківськи нами заохочували й по-могли нам улаштувати нове життя в Америці. М. і М. Михайлів, Нью Йорк.

АДВОКАТ WILLIAM KUZMA 806 South 16th St., Newark, N. J. Phone: ESsex 2-6636

ПРАВДИВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ПІД СОВСТАМИ (Українські Приповідки-Частинки) Зібрав Гр. Сенько Ціна 25 центів.

З цих приповідок коханий може переконатися, що душа українського наріда про комуністичний устрій в Советському Союзу.

Замовлення враз з належністю слати до: „СВОВОДА“ P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК параджує погребам по \$150 ціна так швидкий як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer. 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕНА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Заміняється похоронами в БРОНКС, БРОУКЛІН, НЬЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK CITY Tel. ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 767 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 135 St.) Bronx, N. Y. Tel. MEtrose 5-6577